

ΜΕΡΟΣ Γ΄

Λαρισαίων Μνήμες Παιδείας

* * *

ΕΥΜΟΡΦΙΑ ΖΗΣΟΠΟΥΛΟΥ
ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΠΕΝΤΑΠΟΛΕΩΣ ΙΓΝΑΤΙΟΣ ΜΑΔΕΝΛΙΔΗΣ (1930-2017) ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΙΣΤΗΣ ΚΑΙ ΖΩΗΣ ΑΠΟ ΜΙΑ ΟΔΗΓΗΤΙΚΗ ΜΟΡΦΗ

Στίς 9 του Νοέμβρη του 2017, ξημερώνοντας του αγίου Νεκταρίου, Μητροπολίτου Πενταπόλεως του θαυματουργού, άφηνε τήν τελευταία του πνοή στό νοσοκομείο Άλεξάνδρα, στήν Άθήνα, μιά σπουδαία οδηγητική μορφή τών ήμερών μας, ένας μεγάλος άνθρωπος, πού ή άγιαστική παρουσία του άφησε βαθιά ίχνη τόσο στήν Έλλάδα όσο καί στήν Άφρική.

Είναι ο Μητροπολίτης Πενταπόλεως κυρός Ίγνάτιος Μαδενλίδης.

Τό 1961 έφτασε στή Λάρισα ο νεαρός θεολόγος Γεώργιος Μαδενλίδης, ένας από τά ιδρυτικά μέλη τής Άδελφότητας Θεολόγων «ό Σωτήρ», καί ρίχτηκε μέ ζήλο καί έπιμέλεια στό κατηχητικό έργο τής Έκκλησίας.

Τό 1968 χειροτονήθηκε από τόν μακαριστό Μητροπολίτη Τρίκκης καί Σταγών Διονύσιο διάκονος μέ τό όνομα Ίγνάτιος, τό 1969 πρεσβύτερος από τόν μακαριστό Μητροπολίτη Λαρίσης Θεολόγο καί έλαβε τό όφίκιο του άρχιμανδρίτη καί τί θέση του ιεροκήρυκα στήν Ίερά Μητρόπολη Λαρίσης.

Τότε άνοιξε μιά μεγάλη πνευματική λεωφόρος στήν καρδιά του Θεσσαλικού κάμπου.

Προσφερόταν για πολλά χρόνια πλούσια ο λόγος του Θεού, μέ κάθε μέσο

της εποχής, με κάθε τρόπο από έναν ακούραστο εργάτη του Ευαγγελίου. Ο π. Ιγνάτιος ήξερε να μιλάει και στην καρδιά και στο μυαλό, στο «μέσα μυαλό» των ακροατών του, όπως συνήθιζε να λέει.

Είχε χάρισμα στο λόγο. Ένα δώρο ιδιαίτερο, ένα ακόμη талант πολύτιμο κοντά στα άλλα που τό πολλαπλασίασε με την προσωπική του επιμέλεια και μελέτη.

Είχε και μία ψυχή δυνατή, πυρπολημένη από σφοδρό θείο έρωτα, ξέχειλη από αγάπη τρυφερή για τον Χριστό και τους αδελφούς Του.

Ο λόγος του είτε απευθυνόταν σε μαθητές του Δημοτικού, είτε σε ανήσυχους εφήβους και αντιδραστικούς φοιτητές, σε ώριμους απλοϊκούς, ολιγογράμματους ή μορφωμένους, σε πολυπληθή ποικίλα ακροατήρια σε ναούς και σε αίθουσες Συλλόγων, ήταν τό ίδιο συναρπαστικός πάντοτε! Τόν καταλάβαιναν όλοι! Και τόν απολάμβαναν όλοι! Μικροί και μεγάλοι κυριολεκτικά κρέμονταν από τά χείλη του. Λάβανε κάθε φορά υπόψη του τήν ηλικία, τήν δεκτικότητα, τήν γνώση, τό μορφωτικό επίπεδο, τίς ανάγκες, τίς αντοχές, τήν ώριμότητα τών ακροατών και μιλούσε ανάλογα. Υπολόγιζε και τίς ιδιαίτερες συνθήκες και τήν περιρρέουσα ατμόσφαιρα της εποχής και του τόπου και προσάρμοζε τό κήρυγμα ή τό μάθημα στα δεδομένα, όμως χωρίς εκπτώσεις στην αλήθεια, στην αυθεντικότητα του θείου λόγου, χωρίς περικοπές, χωρίς περιστροφές, κάτι... στο περίπου... επιδιώκοντας να γίνει άρεστός στους πολλούς, άνεκτός στους διαφωνούντες.

Μιλούσε όχι μόνο μέ λόγια, τυπικά, μηχανιστικά, άχρωμα, μέ κουραστική διατύπωση. Μιλούσε και μέ τά μάτια και τό πρόσωπο και τά χέρια... μέ όλο του

τό είναι! Μέ κινήσεις έκφραστικές, άλλα μετρημένες. Μιμοῦνταν φωνές, παρίστανε διαλόγους, άλλα χωρίς ὑπερβολές, χωρίς θεατρνισμούς. Καμμία προσπάθεια νά ἐπιβληθεῖ ἢ νά πείσει κυριαρχικά ἢ νά ἐντυπωσιάσει.

Μέ εὐγένεια καί σεβασμό στόν καθένα, μέ διακριτικότητα καί ἀποφασιστικότητα μαζί, μέ χιοῦμορ ἀστείρευτο, λεπτό, εὐφρές. Μέ παραδείγματα ἀπό τήν καθημερινότητα, μέ παραλληλισμούς ἀπίθανους, εὐρηματικούς, ἐπεξηγήσεις, ἀναλύσεις τίς ἀπαραίτητες, τόσο... ὅσο χρειαζόταν γιά νά ὀδηγήσει τούς ἀκροατές του, κατηχημένους καί ἀκατήχητους, καί στά πιό βαθιά νερά τῆς πίστεως. Νά γίνουν κατανοητά, σωστά καί τά πιό δύσκολα δογματικά σημεῖα τῆς διδασκαλίας τῆς Ἐκκλησίας μας.

«Θά ἀναλύσω στά παιδιά τοῦ Δημοτικοῦ τό δόγμα περί τῆς Ἁγίας Τριάδος, νά βάλουμε θεμέλια γερά», εἶπε μιά μέρα στους συνεργάτες κατηχητές.

Γίνεται νά καταλάβουν τά μικρά παιδιά τό δόγμα περί τῆς Ἁγίας Τριάδος; Γίνεται!

Σέ τρία συνεχόμενα μαθήματα ἑκατό «Χελιδόνια» ἄκουγαν στήν αἴθουσα τῆς ΓΕΧΑ γιά τόν Τριαδικό Θεό μας. Δέν εἶδαμε κανένα παιδί νά στριφογυρίζει ἀμήχανα στήν καρέκλα του, οὔτε νά πειράζει τό αὐτί τοῦ μπροστινοῦ του στέλλοντας μήνυμα στόν «πάτερ», «τελείωνε τώρα γιά νά παίξουμε». Ἀντίθετα, βλέπαμε παιδιά πού παρακολουθοῦσαν προσεκτικά, μέ ἡσυχία, πού καταλάβαιναν καί μάθαιναν. Πού συμμετείχαν μέ ἀπλότητα καί αὐθορμητισμό. Τέτωναν ψηλά τό χεράκι τους, σπκῶνονταν καί στίς μύτες τῶν ποδιῶν... ποῖο νά πρωτοπεῖ.

«Κύριε, κύριε, κύριε πάτερ...».

Οί πίο τολμηροί, οί προνομοῦχοι τῆς πρώτης σειρᾶς σπκῶνονταν καί πλησίαζαν τόν «πάτερ» μέ τό χεράκι τους ψηλά γιά νά τούς προσέξει, νά τούς δώσει τόν λόγο.

Ἐκεῖνος, σοβαρός, μέ χαμόγελο ἐνθαρρυντικό, μέ τίς κεραῖες του τεντωμένες ἄκουγε ὅλες τίς ἀπαντήσεις τῶν παιδιῶν, σωστές, λανθασμένες, ἀπλοϊκές, ἄσχετες... μέ ψυχραιμία... χωρίς παρατήρηση, πού πιθανῶς ἀπαυτοῦσε ἡ περίστασι, ὅπως «καθίστε ὅλοι στίς θέσεις σας». Συγχρόνως ἔκανε σιγά-σιγά βήματα πρὸς τά μπρὸς ἀναγκάζοντας τούς τολμηροὺς νά κάνουν βήματα πρὸς τά πίσω μέχρι νά βρεθοῦν πάλι καθισμένοι στίς θέσεις τους.

«Λοιπόν, τώρα ἀκοῦστε με ὅλοι προσεκτικά».

Ἀνακεφαλαιώνοντας, ἔλεγε λίγες φράσεις καθαρὰ, δυνατά μέ τά κύρια μηνύματα τοῦ μαθήματος, πού καταγράφονταν στίς ψυχούλες τους, ὅσο ἦταν μπορετό στό καθένα. Ὑστερα ἔβγαζε ἀπό τὴν τσάντα μιὰ μεγάλη κόλλα χαρτί μέ τό σύνθημα γραμμένο μέ ὠραῖα μεγάλα γράμματα, περιποιημένο μέ ἓνα χελιδόνι ζωγραφισμένο ψηλά ἢ κάποιον σκίτσο πού ὑπογράμμιζε τό νόημα τοῦ μαθήματος.

Μέ μιὰ κίνηση μαέστρου, χωρίς λόγια, τά παιδιά ἔλεγαν ὅλα μαζί τό σύνθημα τρεῖς φορές ἔτσι ὥστε νά ἀκουστεῖ καί στό παρακάτω τετράγωνο!

«Καλύτερα τό λίγο καί τίμιο

παρά τό πολύ καί ἄδικο!»

Ἕνα ἀπό τά συνθήματα πού ἤχει ἀκόμη στ' αὐτιά μας.

Ἐπειτα οἱ ἴδιες ἐνθουσιασμένες φωνές τραγουδοῦσαν ἀγορίστικα, δυνατά καί παράφωνα:

«Ὅσομολογητέςσ! Ὅσομολογητέςσ!
παντοῦ σκορπάμε τό φῶσς
εἴμαστε νικητέςσ!»

Ὁ ἐνθουσιασμός κορυφωνόταν μέ τό παιχνίδι.

Στό τέλος ἔφευγαν ὅλοι γεμάτοι, χορτασμένοι λόγο Θεοῦ, χαρά καί συντροφικότητα. Μερικοί συνέχιζαν καί στόν δρόμο:

«Ὅσομολογητέςσ...».

«Εἶναι δικό μου περιβόλι αὐτό», ἔλεγε γιά τά «Χελιδόνια» του στούς κατηχητές πού προσφέρονταν νά τόν ἀντικαταστήσουν γιά νά ἐλαφρύνουν τόν πολύ του κόπο.

Ἀπ' αὐτό τό περιβόλι βγῆκαν ὄρμοι πνευματικοί καρποί, βαθιά καλλιεργημένοι ἐνήλικες, ἀγωνιστές τῆς ζωῆς, συνειδητά μέλη τῆς Ἐκκλησίας.

Στίς ἐφηβικές χριστιανικές ομάδες, στούς φοιτητικούς κύκλους τά πράγματα ἦταν πιο ζόρικα, γι' αὐτό καί πιο ἐνδιαφέροντα. Ἐκεῖ ὁ αἰώνιος λόγος τοῦ Θεοῦ ἔπρεπε νά προσφερθεῖ μέ τρόπο φρέσκο, πού νά ἐγγίζει τίς νεανικές υπάρξεις. Ὁ π. Ἰγνάτιος ἐνεργοποιοῦσε τά εἰδικά γιά τήν περίπτωση χαρίσματα μέ τά ὅποια τόν εἶχε προικίσει ὁ Θεός: ἐπινοητικότητα, ἀφηγηματική τέχνη, λόγος δυναμικός, κοφτός καί γλαφυρός μαζί. Ἡ γνώση, βαθιά καί οὐσιαστική, μεταγίγεται ἀνάλαφρα, ἐποικοδομητικά.

Ἡ ἀμφισβήτηση, ἡ ἀπορία, ἡ ἀντίρρηση, τό καλύτερό του.

Ἄν ἡ διήγησι μᾶς ἱστορίας ἀπό τό στόμα τοῦ π. Ἰγνατίου σέ καθίλωνε καί ἤθελες νά ἀκοῦς κι ἄλλο κι ἄλλο... ὁ διάλογος σέ ἐλευθέρωνε. Πρῶτα-πρῶτα ἀπό τόν ἴδιο σου τόν ἑαυτό. Σέ ἐλευθέρωνε ἀπό τίς ἀπορίες σου, τήν ἐλλιπῆ σου γνώση, τόν σκεπτικισμό, τούς δισταγμούς, τά μπερδεμένα συναισθήματα, τά «ναί μέν, ἀλλά...».

Ἄκουγε ὅλους μέ προσοχή καί κατανόηση. Καί ἀπέραντο σεβασμό. Καί τούς ἐξυπνάκιδες, καί αὐτούς πού εἰρωνεύονταν ἢ ἀπλᾶ ἔκαναν φιγούρα. Καί ὕστερα ἄρχιζε νά ξεδιπλώνει τήν ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ μέσα σ' ἕνα κλίμα ἀνεσης, σέ μιᾶ ἀτμόσφαιρα ἀγαπητική πού ἐξασφάλιζε ἡ πνοή τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Σιγά-σιγά ὁ ἀνάρτητος νοῦς ἰσορροποῦσε καί ἡ ἀτίθαση καρδιά εὔρισκε τόν δρόμο της.

Δέν ἔλειπε καί τό ἀστεῖο καί τό ἀνέκδοτο. Γελοῦσε κι ἐκεῖνος δυνατά, εἰλικρινά καί αὐθόρμητα.

Διηγούνταν καί προσωπικές ἱστορίες ἀπλᾶ, ταπεινά δημιουργῶντας ἕνα κλίμα ζεστασιάς καί οικειότητας, ὅπου κανεῖς δέν ξεπερνοῦσε τά ὄρια.

Ρωτοῦσε ὅπως ὁ Σωκράτης τούς μαθητές του –τήν ἤξερε καλά τί μαιευτική μέθοδο– ὄχι γιά νά ἀναδειξοῦ τήν ἀγνοια τῶν συνομιλητῶν του ἢ γιά νά τούς φέρει σέ ἀδιέξοδο, ἀλλά γιά νά τούς βοηθήσει νά βροῦν τίς ἀπαντήσεις μέσα τους.

Στό ΤΕΙ Λάρισας έκανε κύκλο συμμελέτης Άγίας Γραφής σέ σπουδαστές, όλιομελῆ, αλλά δέν τόν παρατοῦσε. Ἡ Χριστιανική Φοιτητική Δράση ὀργάνωσε τότε μέ πολύ κέφι καί ἐπιμέλεια ἐκδίλωση γιά τούς σπουδαστές στό μεγάλο ἀμφιθέατρο μέ ὀμιλητή τόν π. Ἰγνάτιο. Θέμα: «Θρησκευώ μέ τόν τρόπο μου».

Οἱ πρῶτοι σπουδαστές ἐμφανίστηκαν διστακτικοί καί ἐπιφυλακτικοί. Κατέλαβαν τίς πίσω θέσεις. Ἄλλοι φουριόζοι, ἀεράτοι κάθισαν μπροστά μέ ὑφάκι ἀνάλογο. Πολλοί ἐκπροσωποῦσαν τίς διάφορες νεολαίες πού δραστηριοποιούνταν στίς διάφορες Σχολές.

Ἄρχισε ἡ ὀμιλία. Λόγος φιλικός, κουβεντιαστός, ἀβίαστος. Τό ἀμφιθέατρο γέμισε. Σέ λίγο δημιουργήθηκε ἀδιαχώρητο. Ἡ συζήτηση πού ἀκολούθησε ἐξελίχθηκε ἐξαίρετικά ἐνδιαφέρουσα καί ἡ ὀλη ἐκδίλωση ὀλοκληρώθηκε περὶ πού σέ ἓνα τρίωρο, γιά νά συνεχιστεῖ στά πηγαδάκια.

Δοξάσαμε τόν Θεό! Τόσοι νέοι ἄκουσαν, προβληματίστηκαν, πῆραν ἀπαντήσεις. Ζήτησαν νά ξαναγίνει.

Τὴν ἐπόμενη φορά τό θέμα του ἦταν «Στόν Χριστό ναι! Στὴν Ἐκκλησία Του ὄχι;». Ἡ ἴδια ἀνταπόκριση. Τό ἴδιο ἐνδιαφέρον. Ἡ συζήτηση φωτιά γιά τὴν Ἐκκλησία, τούς παπάδες κ.λπ.

Στό τέλος οἱ συνειδήσεις τακτοποιημένες.

Γιά τέσσερις δεκαετίες ὁ λαός τῆς Λάρισας –καί ὄχι μόνο– εἶχε κοντά του μιά ζωντανή πηγή πνευματικῆς τροφοδοσίας τόσο μέ τίς ὀμιλίες ἀπό τόν τοπικό ραδιοφωνικό σταθμό, μιά φορά τὴν ἐβδομάδα, ὄσο καί μέ τὰ ἐσπερινά κηρύγματα στόν Ἅγιο Ἀχίλλιο τίς σαρακοστές καί στὴν αἴθουσα τῆς Γ.Ε.Χ.Α. τόν ὑπόλοιπο χρόνο.

Σπάνια θυσίαζε κανεὶς μιά ὀμιλία, γι' αὐτό καί τό πρόγραμμα τῆς οἰκογένειας ρυθμιζόταν ἀνάλογα.

Ὁ π. Ἰγνάτιος εἶχε μιά μοναδική ἐπικοινωνία μέ τούς ἀκροατές του. Ὑπῆρχε ἀλληλεπίδραση. Ἐβλεπε μπροστά του ὄχι μιά μαζική συνύπαρξη ἀτόμων ἀλλά μιά κοινότητα προσώπων, τούς ὀποίους μποροῦσε νά ἀφουγκράζεται, νά ἐνθαρρύνει καί νά μοιράζεται μαζί τους τὴν χαρά τῆς βιωμένης πίστεως. Ἐνωθε τί χρειάζονταν οἱ ἄνθρωποι. Ἦξερε τί ἔπρεπε νά δώσει. Γι' αὐτό ὁ λόγος γινόταν γιά τόν καθένα φάρμακο, δροσιά ἢ φλόγα. Πότε κυλοῦσε σάν ρυάκι πού πότιζε τρυφερά τίς στεγνές, ἀφρόντιστες ψυχές, πότε καταρράκτης ὀρηπτικός πού ἀναμόγλευε συνειδήσεις καί ἔσπρωχνε σέ σωτήριες ἀποφάσεις. Καί ἐπειδή ὁ σφιβαρός αὐτός κήρυκας ἦταν τρομερά εὐσυγκίνητος, γιὰ ζοῦσε δυνα-

τά, συχνά ό λυγμός τρύπωνε στίς λέξεις καί οί λέξεις στίς καρδιές καί δημιουργούνταν κατάνυξη. Ἐκδηλη ή συγκίνηση, ιδιαίτερα στήν θεία Λειτουργία, καί μάλιστα τήν ώρα τοῦ καθαγιασμοῦ τῶν Τιμίων Δώρων. Παρόλη τήν προσπάθεια νά μή φανεῖ, όταν ἐκφωνοῦσε «τά σά ἐκ τῶν σῶν» ή φωνή του ἔσπαζε. Τό ἴδιο καί όταν μιλοῦσε γιά τό Πρόσωπο τοῦ Κυρίου, τήν Παναγία, τήν Ὁρθοδοξία, τήν Πατρίδα, τόν Ἅη Γιάννη τόν Μονεμβασιώτη ή ἐκεῖνο τό ἀρχοντόπουλο πού ἔβασκε γουρούνια, κοίταζε τά πληγιασμένα του πόδια καί τό πῆραν τά κλάματα, γιατί θυμήθηκε τόν Πατέρα... Καί μᾶς ἔπαιρναν ὄλους τά κλάματα... Κάθε φορά... μά κάθε φορά... Ἄλλους φανερά. Ἄλλους ἀξιοπρεπῶς, συγκρατημένα. Δέν ἦταν μιά ἐπιπόλαιη ἐπιφανειακή συγκίνηση γιά εὐαισθητούληδες. Ἦταν συγκλονισμός. Ἰδαίτερα ἐκεῖνα τά μεγαλοβδομαδιάτικα κηρύγματα δυναμίτιζαν τή σκληροκαρδία μας καί κινητοποιοῦσαν τό φιλότιμο.

Ἡ Λάρισα εὐλογήθηκε νά ἔχει πλούσια πνευματική τροφή, ὅσο λίγες πόλεις στήν πατρίδα μας. Ἄξιοι καί ἅγιοι κήρυκες τῆς Ἐκκλησίας πρόσφεραν, ὁ καθένας μέ τόν τρόπο καί τόν τύπο του, δυνατό ὀρθόδοξο κήρυγμα.

«Ὅπου ἀναπαύεται ὁ καθένας», ἔλεγε ὁ μακαριστός, ὅπου καταλαβαίνει καί μαθαίνει καλύτερα. Ὅπως γίνεται μέ τό ψωμί. Ἄλλος τό προτιμᾷ μαλακό, ἄλλος ξεροψημένο, ἄλλος ἔτσι, ἄλλος ἄλλιῶς... Φοῦρνοι να ὑπάρχουν πολλοί, νά φτιάχνουν ψωμί νά χορταίνει ὁ κόσμος.

Καμιά προσπάθεια προσέλευσης ὀπαδῶν ἢ ἀκολουθῶν. Μονάχα ταπεινή διακονία σέ ὅσους ἔφερνε τό πνεῦμα τοῦ Θεοῦ.

Ὅσοι τόν εἶχαν πνευματικό βρῆκαν στό πρόσωπό του ἕναν φωτισμένο ὀδηγό, ἕνα στοργικό πατέρα καί συμπαραστάτη στά δύσκολα τῆς ζωῆς. Μέ δακρυτικότητα, κατανόηση, σεβασμό, «ἀληθεύων ἐν ἀγάπῃ», ἀποφασιστικά, μέ ἀπελευθερωτική ἐπιείκεια, μέ διαρκῆ ἀναφορά στήν ἀστείρευτη ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ὀδηγοῦσε τήν κάθε ψυχή, ἀπ' τό δικό της μονοπάτι, σέ συναίσθηση. Καί ὕστερα σέ μετάνοια. Σέ λυτρωτικό φῶς, σέ μιά νέα θεά τῆς πραγματικότητας μέ προοπτική τόν Οὐρανό.

Εἶχε τόν τρόπο του νά πλησιάζει τίς ψυχές. Νά χιτίζει γέφυρες «γενόμενος τά πάντα τοῖς πᾶσι» γιά νά τούς κερδίσει «εἰς Χριστόν».

«Κύριε Γιώργο, εἶμαι περαστικός πρὸς Θεσσαλονίκη καί εἶπα νά σᾶς πῶ μιά καλησπέρα καί νά παίξουμε ἕνα σκάκι, ἂν θέλετε».

Τό σκάκι ἦταν ή γέφυρα. Ὑστερα ἀνοίγε ὁ δρόμος γιά τά ὑπόλοιπα θέματα τῆς ψυχῆς καί τοῦ Θεοῦ της.

«Παπᾶ μου», ἔλεγε ὁ κυρ-Μῆτσος, ὀδηγός σέ αὐτοκίνητο πού ἔκανε μετα-

φορές, «όλα τὰ χατήρια μπορῶ νά τά κάνω, ὅμως τό τσιγάρο δέν γίνεται νά τό κόψω».

«Καλάαα...», ἔλεγε ὁ «πάτερ».

Καί τό τσιγάρο τό ἔκοψε ὁ κυρ-Μήτσος κι ἔγινε ἕνας ἀπό τούς ἀφοσιωμένους συνεργάτες του.

Μέ τήν φωτισμένη ἀγάπη του δέν παγιδευόταν στίς ἐξωτερικές συμπεριφορές τῶν νέων, ἔβλεπε πέρα ἀπό τά φαινόμενα καί ἤξερε νά περιμένει.

Κάποτε ἕνα πνευματικοπαίδι του, ὅταν πέρασε στό πανεπιστήμιο, ἐξαφανίστηκε ἀπό τή χριστιανική συντροφιά. Πέρασε καιρός. Οὔτε γιά καλιμέρα στόν «πάτερ».

«Ντρέπεται νά σᾶς συναντήσει γιατί ἔχει ἀφήσει μακριά μαλλιά», ἔφτασε τό μήνυμα (τά μακριά μαλλιά ἦταν τότε κάτι περισσότερο ἀπό τό ἐπιτρεπτό).

Συναντήθηκαν τυχαία σ' ἕνα ἐμπορικό κατάστημα. Δέ μποροῦσε νά ξεφύγει ὁ νεαρός. Ὁ π. Ἰγνάτιος τόν χαιρέτησε ἐγκάρδια, ξεστά μ' ἕνα τεράστιο χαμόγελο.

«Ἐμαθα πῶς τά μαλλιά σου στέκονται ἐμπόδιο. Θέλεις νά σοῦ βάλω κανόνα νά μὴν τά κόψεις γιά νά ἔρχεσαι ἐλεύθερα νά τά λέμε;».

Αὐτό οἱ ψυχολόγοι σήμερα τό λένε ἐνσυναίσθηση. Ἐμεῖς πατρική στοργή καί κατανόηση κατὰ τόν τρόπο τοῦ Θεοῦ.

Κοντά στόν π. Ἰγνάτιο αἰσθανόσουν μιά πνευματική ἀσφάλεια καί συγχρόνως ἀπολάμβανες μιά αἴσθησι ἐλευθερίας ἀνοιχτή σάν οὐρανό.

Ζοῦσε στό σήμερα. Ἐβλεπε μακριά στό μέλλον. Ἐπίκαιρος καί σέ πολλά πρωτοποριακός, προοδευτικός, ἀνοιχτός στό καινούργιο, γιατί πατοῦσε γερά στήν παράδοση καί στήν ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ.

Διαρκής ἦταν ἡ μέριμνα γιά τό πῶς καί τί περισσότερο καί καλύτερο μποροῦσε νά γίνει γιά τήν καλλιέργεια τῶν πιστῶν. Πρὶν πενήντα χρόνια στήν αἴθουσα τοῦ κατηχητικοῦ ὑπῆρχε πίνκ-πόνκ καί δανειστική βιβλιοθήκη. Ἐπανελημμένως ὀργανώθηκαν ἐκθέσεις χριστιανικοῦ βιβλίου γιά νά μπεῖ αὐτός ὁ θησαυρός σέ ὅσο τό δυνατόν περισσότερα σπιτικά. Παρακινούσε μέ ἐνθουσιασμό μικρούς καί μεγάλους στή μελέτη.

«Νά ἀνοίγει τό μυαλό, νά μαθαίνουμε τήν πίστη μας καλά, χορταστικά! Ὅπως καί τήν ἐπιστήμη του ὁ καθένας! Δέν μπορεῖ ὁ χριστιανός νά εἶναι ... τσοκαρία!».

Μιά φορά εἶπε (προφητικά): «Φοβάμαι πῶς θά ἔρθει καιρός πού ἀπό τά πιό δύσκολα πράγματα θά εἶναι ὁ λιμός, ὄχι γιά πωμί ἀλλά “λιμός τοῦ ἀκοῦσαι λόγον Θεοῦ”».

Για πρώτη φορά στη Λάρισα οργανώθηκε συλλογική έθελοντική αίμοδοσία με εξαιρετική ανταπόκριση και η Ένωση Γονέων (ΓΕΧΑ) βραβεύτηκε με χρυσό μετάλλιο από τον Ε.Ε.Σ.

Όταν κυκλοφόρησαν τὰ τραγουδία τοῦ κατηχητικοῦ σέ κασέτες μέ μοντέρνα γιά τότε ένορχήστρωση καί έντονη μουσική, πολλοί κατηχητές τὰ απορρίψαμε ἢ εἴμασταν έπιφυλακτικοί. Ὁ μακαριστός γέροντας μᾶς ξάφνιασε εὐχάριστα:

«Νομίζω πὼς ἡ κρίση σας εἶναι βιαστική καί ἄδικη. Ἀκοῦστε τα ξανά, σᾶς παρακαλῶ, μέ τό αὐτί τῶν παιδιῶν».

Μιά ὥραία ἔμπνευση καί δράση εἶχε σχέση μέ τὴν ἑλληνική σημαία καί τίς ἔθνικές γιορτές. Ἐλάχιστες σημαίες κυμάτιζαν στά σπίτια τῶν Λαρισαίων στίς ἔθνικές ἐπετείους. Πολλοί δέν εἶχαν κᾶν σημαία, οὔτε τὴν εὕρισκες εὐκολα τότε σπὴν ἀγορά. Αὐτό ἔπρεπε νά διορθωθεῖ. Ὁ π. Ἰγνάτιος βρῆκε τὸν τρόπο. Δόθηκε τό σύνθημα: «Κανένα σπίτι ἑλληνικό χωρὶς σημαία!»

Μέρες πρὶν ἀπὸ κάθε ἔθνική ἐπέτειο διαφημιστικά σποτάκια στό ραδιοφωνικό καί τηλεοπτικό σταθμό, ἀφίσες, καί μιά μεγάλη παρέα παιδιῶν φορώντας ἄστρα-μπλέ περνοῦσε σέ ὠραῖο σχηματισμό σέ κεντρικούς δρόμους κρατώντας μιά μεγάλη ἐπιγραφή πού θύμιζε σέ ὄλους: «Κανένα σπίτι ἑλληνικό χωρὶς σημαία!».

Στό ἄψε-σβῆσε οργανώθηκαν καί συνεργεῖα ἐθελοντῶν. Ἐραβαν σημαίες, ἔβαφαν κοντάρια μέ σταυρό, ετοίμαζαν τὴν σημαία στό κοντάρι της καί μέσα σέ ὠραία θήκη τίς μετέφεραν μέ ἀγροτικά αὐτοκίνητα καί ἄλλα μέσα στά σημεῖα πώλησης ἢ στά σπίτια τῶν ἀγοραστῶν. Ἡ πόλη σιγά-σιγά τυννόταν γαλανόλευκα. Ἔταν μιά ὠραία προσπάθεια γιά τόνωση τῆς ἔθνικῆς αὐτοσυνειδησίας.

Μέ τί δική του ἔμπνευση καί οὐσιαστική συμβολή οργανώθηκε ἀπὸ τὸν Σύλλογο «Μέγας Βασίλειος» γιά πρώτη φορά, τό 1981, τὴν ἡμέρα τῆς γιορτῆς τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, πνευματική ἐκδήλωση πού ἀπέβλεπε σπὴν ἐνίσχυση τῶν ἐκπαιδευτικῶν καί σπὴν ἀναγνώριση τῆς μεγάλης τους ἀποστολῆς. Ἐκδήλωση πού ἀποτελεῖ πλέον θεσμό καί συνεχίζεται μέχρι σήμερα μέ μεγάλη ανταπόκριση ἀπὸ τὸν ἐκπαιδευτικό κόσμο.

Στά διάφορα σοβαρά θέματα πού κατά καιρούς ἤρθαν στό προσκήνιο, ὅπως ὁ πολιτικός γάμος, τό αὐτόματο διαζύγιο, ἡ ἐκκλησιαστική περιουσία, οἱ ἠλεκτρονικές ταυτότητες, ἡ Ἐκκλησία βρέθηκε κατ' ἀνάγκην ἀπέναντι σπὴν πολιτεία καί ὁ π. Ἰγνάτιος σπὴν πρώτη γραμμῇ τῶν ἀγωνιστικῶν κινητοποιήσεων ὑπὲρ τῶν θέσεων τῆς Ἐκκλησίας. Τό πνευματικό του ἀνάστημα καί ἡ

έμπιστοσύνη του κόσμου ένέπνεε μαζική συμμετοχή στά συλλαλητήρια.

Αυτή ή μεγάλη οδηγητική μορφή δίδαξε μέ λόγο, προφορικό καί γραπτό καί κυρίως μέ τόν τρόπο τής ζωής του.

Χιλιάδες παιδιά, νέοι, ώριμοι γιά πολλά χρόνια διδάχθηκαν κοντά στον π. Ιγνάτιο τίν πίστη, τή χαρά, τίν προσπάθεια, τίν εργατικότητα, τίν αντιμετώπιση του λάθους, τής άποτυχίας, τίν τόλμη, τίν υποχωρητικότητα, τίν θυσία, τίν ίδια τίν ζωή.

Μπορούσε νά χειρίζεται τή γραφίδα, τό πινέλο, τόν κασμά με τίν ίδια άνεση. Στά έπιδέξια χέρια του τό μυστήρι, τό πριόνι, τό τουβλο, τό ξύλο μεταποιούνταν σέ εργαλεία γιά «ποίηση». Έτσι, στην κατασκήνωση οί κορμοί δέντρων έγιναν υπαίθριο σαλόνι, τό σουρωτήρι τής κουζίνας μέ μιά γλάστρα πύλινη συντριβάνι, μερικές φέτες ξύλου, ώραιο φωτιστικό, μέ βότσαλα από τή θάλασσα καί κεραμιδάκια έγιναν ψηφιδωτά. «Φιλοκαλοῦμεν μετ' εὐτελείας», έλεγε καί τόνιζε πολύ τό «φιλοκαλοῦμεν». Κάθε γωνιά στην κατασκήνωση στην Σκοτίνα Περίας τό μαρτυρεῖ. Καί κυρίως τό στολίδι της, ό Ναός του άγιου Βαρνάβα.

Στήν διαχείριση κρίσεων, θυμού, διαφωνιών στή συνεργασία, έντάσεων στή δουλειά, ήταν άριστοτέχνης. Εύρισκε τρόπο νά έκτονώνονται οί έκρήξεις, νά πέφτουν οί τόνοι καί νά διαφαίνονται οί λύσεις.

Φιλοτιμοῦσε αλλά δέν κολάκευε. Διαφωνοῦσε χωρίς νά δημιουργεί αντιπάλους. Μέ γνώμονα τό «ή αγάπη πάντα στέγει» δέν έξυνη πληγές, δέν ταπειώνε κανένα.

Όταν ή πόλη τής Λάρισας ταλανίστηκε γιά πολλά χρόνια από τό σοβαρό έκκλησιαστικό πρόβλημα κράτησε θαυμαστές ίσορροπίες. Όσοι τόν έμπι-

στεύονταν, αναπαύονταν με τί στάση του. Όσοι διαφωνούσαν, τόν σέβονταν.

Τι νά πρωτοπει κανείς για αυτόν τόν ἐργάτη τῆς Ἐκκλησίας; Ὅσα ἀκροθιγῶς καί μέ τρόπο ἀδέξιο ἀναφέρθηκαν μέχρι τώρα γι' αὐτή τί μεγάλη μορφή, σκιαγραφοῦν τόν π. Ἰγνάτιο τῆς Λάρισας πού τόν ἀγάπησαν ὄλοι πολύ. «Φεύγει καί ἀφήνει μόνο φίλους», ἔγραψε τοπική ἐφημερίδα, ὅταν ἀναχώρησε γιά τήν Ἀφρική.

Γιά τόν ἱεραπόστολο τῆς Κανάγκας, τόν Μητροπολίτη Κεντρῶας Ἀφρικῆς, τόν δημιουργό καί πρῦτανη τοῦ πρώτου ὀρθοδόξου πανεπιστημίου στό Κονγκό, τόν Πενταπόλεως Ἰγνάτιο ἔχουν γραφεῖ ἀρκετά. Μακάρι νά γραφοῦν καί ἄλλα.

Ὁ σπόρος πού ἀφειδώλευτα μέ κόπο καί ἀγάπη ἔριξε στίς ψυχές συνεχίζει νά βλα-

στάνει παντοῦ.

Τό τελευταῖο του μήνυμα, λίγο πρὶν φύγει γιά τόν Οὐρανό, ἀξίζει νά τό πάρουμε στά σοβαρά:

«Τό μήνυμά μου σήμερα πρὸς τόν κόσμο εἶναι τό ἔξης: Δέν μπορεῖ νά ὑπάρξει καμία πρόοδος καί διόρθωση ἔξω ἀπό τόν Χριστό καί τήν Ἐκκλησία. Τά χάλια μας σήμερα δημιουργήθηκαν ἐπειδή ξηλώνονται συστηματικά βασικές ἀξίες ἀπό τόν λαό μας. Τό κατάντημά μας δέν εἶναι ἄμοιρο τῆς ἀπομάκρυνσής μας ἀπό τίς ἱερές παραδόσεις. Οὔτε τόν Χριστό ἀγαπᾶμε καί τήν Ἑλλάδα νομίζω ὅτι τήν ντρεπόμαστε πολύ...».

Δέν ἀπογοητεύομαι ὅμως. Ἔχω βάσιμες ἐλπίδες καί πεποίθηση ὅτι ὁ Θεός δέν θά ἀφήσει τήν Ἑλλάδα. Πέρα ἀπό αὐτούς πού ἐργάζονται σήμερα φιλότιμα, ὑπάρχει μιά στρατιά ἀπό μάρτυρες, νεομάρτυρες καί ὁσίους πού πότισαν μέ τό αἷμα καί τόν ἰδρώτα τους αὐτά τά χῶματα.

Πρέπει νά ἀγαπήσουμε πάλι τήν Ἑλλάδα καί τήν Ὁρθόδοξή μας πίστη. Αὐτό εἶναι τό σπουδαιότερο».